

TIFF en pigg tidning med 150 nummer på nacken

Jubileumsartikel i fyra delar

Sid 8	Del 1 TIFF genom åren
Sid 40	Del 2 Vad blev det av saker som har presenterats i gamla nummer av TIFF?
Sid 64	Del 3 Ansvariga utgivare • Redaktörer • Produktion/Grafisk form
Sid 78	Del 4 Kuriosa • Statistik/Upplaga • Var hittar du TIFF • Begrepp • Framtiden

»»

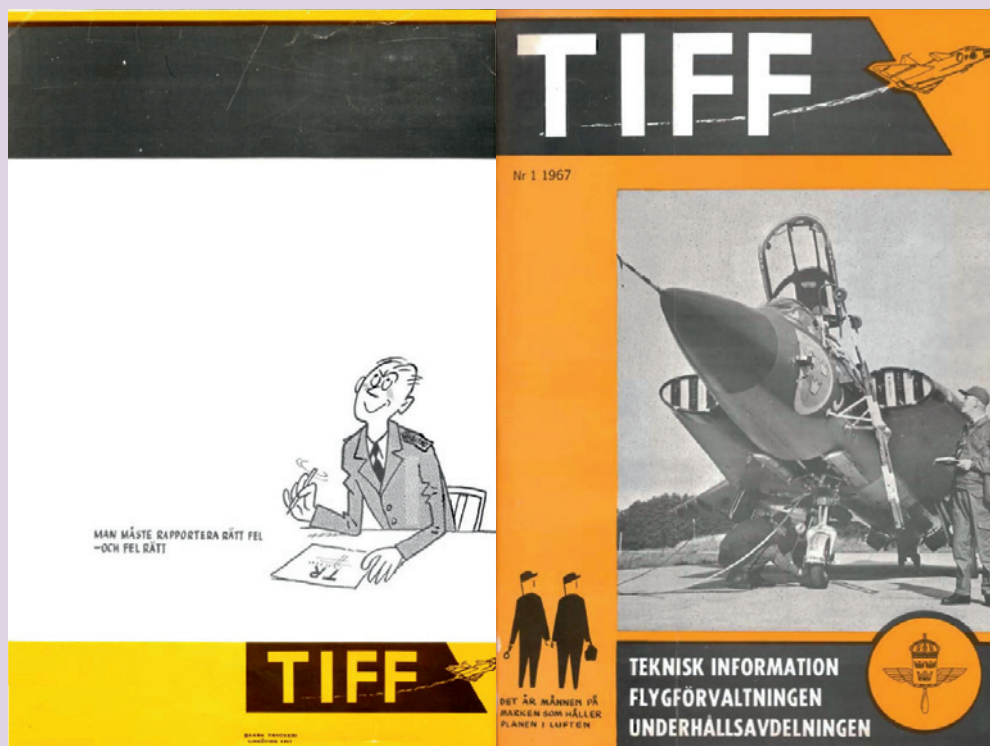
TIFF genom åren

I denna "arkeologiska" IT-djupdykning får vi en liten inblick i TIFF:s utformning och innehåll under 47 år i de hittills utgivna 150 numren (inkl detta nummer). Vad blev det t ex av en del saker som har presenterats i tidningen genom åren?

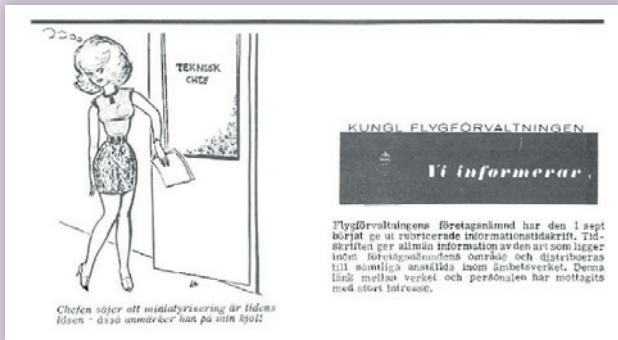
Text: Thomas Härdelin Saab AB

Att inventera 149 gamla nummer av TIFF, där alla nummer fram t o m nr 4/2005 (110 stycken) utgörs av inskannade tidningar är inte det lättaste. Analysen är säkert inte heltäckande, då det rör sig om 150

nummer nedtecknade på cirka 6200 sidor. Alla gamla nummer går att återfinna på TIFF:s hemsida, vilket beskrivs på annan plats i denna artikel (Var hittar du gamla nummer att läsa?).

Omslaget till det första numret av TIFF (nr 1/1967). Omslagsbilden – Klargöring på F3: 1.v.m Gustaf Cronfalk och 1.f.te Paul Lindbäck i verksamhet. (Foto: Sven Lindh).

Från det första numret med en notis om att Kungl flygförvaltningen informerar om att de har börjat ge ut en tidskrift. Från wikipedia "En tidskrift är en periodisk skrift som skiljer sig från dagstidningen genom att inte komma ut lika ofta och (vanligen) inte förmedla allmänna dagsnyheter utan istället vara inriktade på ett ämnesområde!"

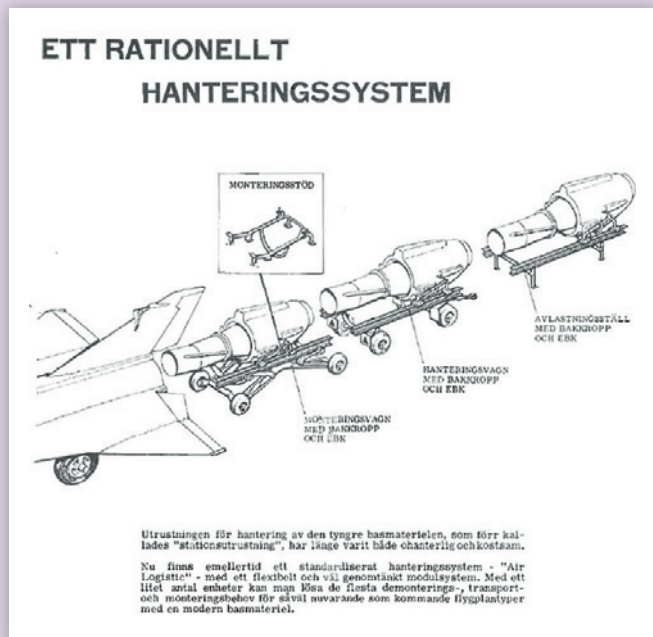
TIFF genom åren

Första numret

Ur innehållet till nr 1/1967:

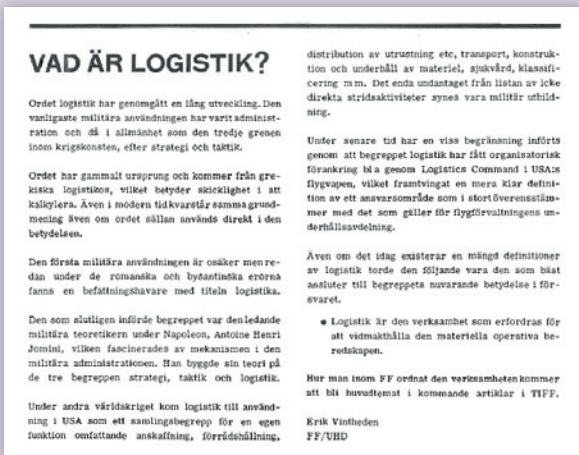
- Ett kontaktorgan
- Nya underhållspublikationer
- Vad är logistik?

Intressant. Detta stämmer väl fortfarande?

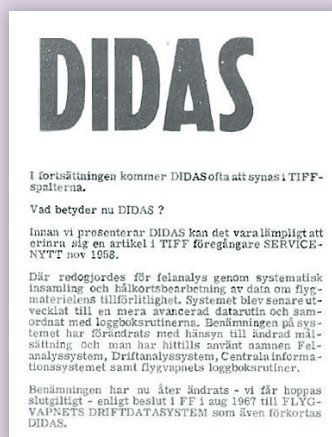

Utrustningen för hantering av den tyngre basmaterielen, som förr kallades "stationstrustning", har länge varit både ocharterlig och kostsam. Nu finns emellertid ett standardiserat hanteringssystem - "Air Logistic" - med ett flexibelt och väl genomtänkt modulsystem. Med ett litet antal enheter kan man lösa de flesta demonterings-, transport- och monteringsbehov för såväl nuvarande som kommande flygplanstyper med en modern basmateriel.

Ytterligare en artikel från det första numret.

Artikel i det första numret.

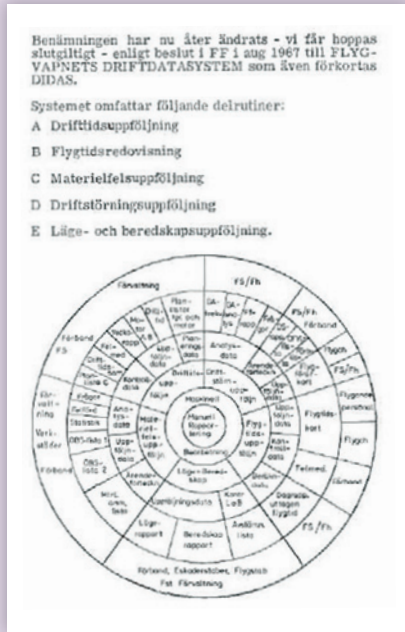

DIDAS början på artikeln i det första numret.

- OSM
- Denna publikation "Ordnings- och skyddsföreskrifter för flygmaterieltjänsten" används fortfarande även om det har skett uppdateringar under åren, senast 2010-10-25 för ändring nr 7. Namnet är numera något ändrad till "Ordnings- och skyddsinstruktioner för flygmaterieltjänsten".
- Krigsreparationer på motorer
- Ett rationellt hanteringssystem

- V66-FFV-CV
- SK 50-propellrarna
- Flygplan-funktion-fel
- Ammunitionshantering fpl 37
- Säkmät
- DIDAS

»»»

Från artikel om DIDAS i nr. 1/1967.

- Föreningar äventyrar säkerheten

Text från nr 1/1967 som fortfarande gäller!

Devis/motto

Det första numret av TIFF utkom 1967. Då hade tidningen devisen ”Det är männen på marken som håller planen i luften”. Tidningen utgavs av Flygförvaltningens underhållsavdelning i Stockholm. Devisen ändrades i och med nr 1/1976 till ”Det är folket

på marken håller planen i luften”. Detta förkortades senare till ”Folket på marken håller planen i luften”. Nuvarande ”devis” är ”tidningen görs ’av oss – för oss’”, som infördes i och med nr 4/2002.

TIFF:s föregångare SERVICE NYTT

I nr 1/1990 (sida 19) kan man läsa att föregångaren till TIFF var SERVICE NYTT, som kom ut med 17 nummer på 1950-talet. Där kunde man också, på samma sida, läsa ”Målsättningen var för SERVICE NYTT, att sprida kännedom om tekniska, att effektivisera underhållstjänsten, ge kostnadsaspekter på underhåll samt att vara kontaktorgan för den tekniska personalen. TIFF har i stort samma mål och samma målgrupp. ... Något arvode för införda artiklar, foto eller teckningar har TIFF ingen möjlighet att betala. Däremot brukar författare, fotograf resp tecknare få ett presentkort utställt på Svenska Bokhandlareföreningen.”.

FMV bildas

I samband med nr 3/1968 hade FMV bildats (Försvarets materielverk bildades 1968 genom ett samgående mellan de tre myndigheterna Arméförvaltningen, Marinförvaltningen och Flygförvaltningen) varvid ansvaret övergick till Flygmaterieförvaltningens underhållsavdelning. Ansvaret hamnade senare inom FMV på Huvudavdelningen för flygmateriel, underhållsavdelningen. Sedermera hamnade ansvaret på högkvarteret med uppdrag till FMV att producera tidningen.

TIFF:s utveckling

10 år kan man läsa om i nr 2/1977 (sida 3 och 33–34).
20 år kan man läsa om i nr 1/1987
30 år kan man läsa om i nr 4/1997.

I nummer 4/2007 (sida 12–13) kan man i artikeln *TIFF 40 år* läsa lite om de första 40 år av TIFF.

Så här såg TIFF:s devis i början.

Devisen ändrad något i 1/1976.

Devis 1989.

Devis i nr 3/1997 då man började med olika figurer i anslutning till texten.

Figurer – t ex stavhoppare, balettdansör, snögubbe, jultomte med släde. Principen användes fram till nr 2/2001.

20-årsjubileet (nr 1/1987).

30-årsjubileet (nr 4/1997).

40-årsjubileet (nr 4/2007).

Det första numret av TIFF med det nya namnet Teknisk information för försvarsmaterieltjänsten (nr 1/2003). Omslagsbilden – Försvarsmakten genomför prov med UAV-systemet Ugglan. UAV står för Unmanned Aerial Vehicles eller på svenska, obemannade flygande farkoster. På bilden ses en Ugglan-farkost förberedas för start. (Foto: Björn-Owe Björk, FMV). Undrar du vad som döljer sig bakom rubriken *Marin snabbis i främmande vatten* – tag dig då till TIFF på webben och gå till "ARKIV" där sidan 6 i nr 3/2001 avslöjar det hela!

Under perioden 1967 – nr 2/2001 hette tidningen *Teknisk information för flygmaterieltjänsten*. I nr 2/2001 (sida 4–5) kunde man läsa om resultatet av en utredning som föreslog en utökning av målgruppen för TIFF. Förändringen slog sedan igenom till nr 3/2001 då tidningen bytte namn till *Teknisk information för försvarsmaterieltjänsten* i och med att även armén och marinen ingick som målgrupp för tidningens innehåll.

I nr 3/1972 (sida 10–11) gjordes det en enkätundersökning bland TIFF:s läsare. 1700 sändes ut och tidningen fick 720 svar. Även i nr 2/1994 (sida 22–23) kunde resultatet från ytterligare en undersökning presenteras. Utformningen av TIFF har diskuterats under årens lopp, se t ex nr 4/2000 (sidan 5).

Adressregistret datoriseras

Från och med nummer 3/1974 var TIFF:s adressregister datoriserat! Undrar hur det såg ut då? I nuläget är det fortfarande på en mycket enkel nivå; ett Excel-ark hålls uppdaterade med aktuella uppgifter. Denna mailas i anslutning till tryckproduktionen till tryckeriet för skapande av "adresstiketter" under tryckprocessen för vidare befordran till postutdelningen.

TIFF hem i brevlådan

I samband med TIFF:s tioårsjubileum kunde man i nr 2/1977 (sidan 3) bl a läsa följande "... Vi ska också fira tioårsjubileet och det gör vi genom att undersöka möjligheten låta våra läsare, dvs vår underhållspersonal, så småningom få hem tidskriften i brevlådan. När nu TIFF fullbordat sitt första decennium kan man konstatera att detta inte kunnat ske helt utan problem. Kostnadsutvecklingen är ett av dem. Ett annat är, att de medarbetare som är engagerade i underhållsarbetet som regel är hårt arbetsbe-

»»

Premiär för TIFF levererad hem i brevlådan.

lastade och därför inte har mycket tid över att skriva för TIFF. Att vi trots detta lyckats engagera många författare av artiklar kring våra ämnesområden beror väl främst på att man varit villig offra en del av fritiden för den goda saken. En god insikt om nyttan med information är därmed dokumenterad. Vi riktar nu ett varmt tack till alla som hjälpt oss i detta viktiga värv. Om framtiden måste man tyvärr konstatera att den ekonomiska utvecklingen även drabbar tidningsutgivandet. ...”.

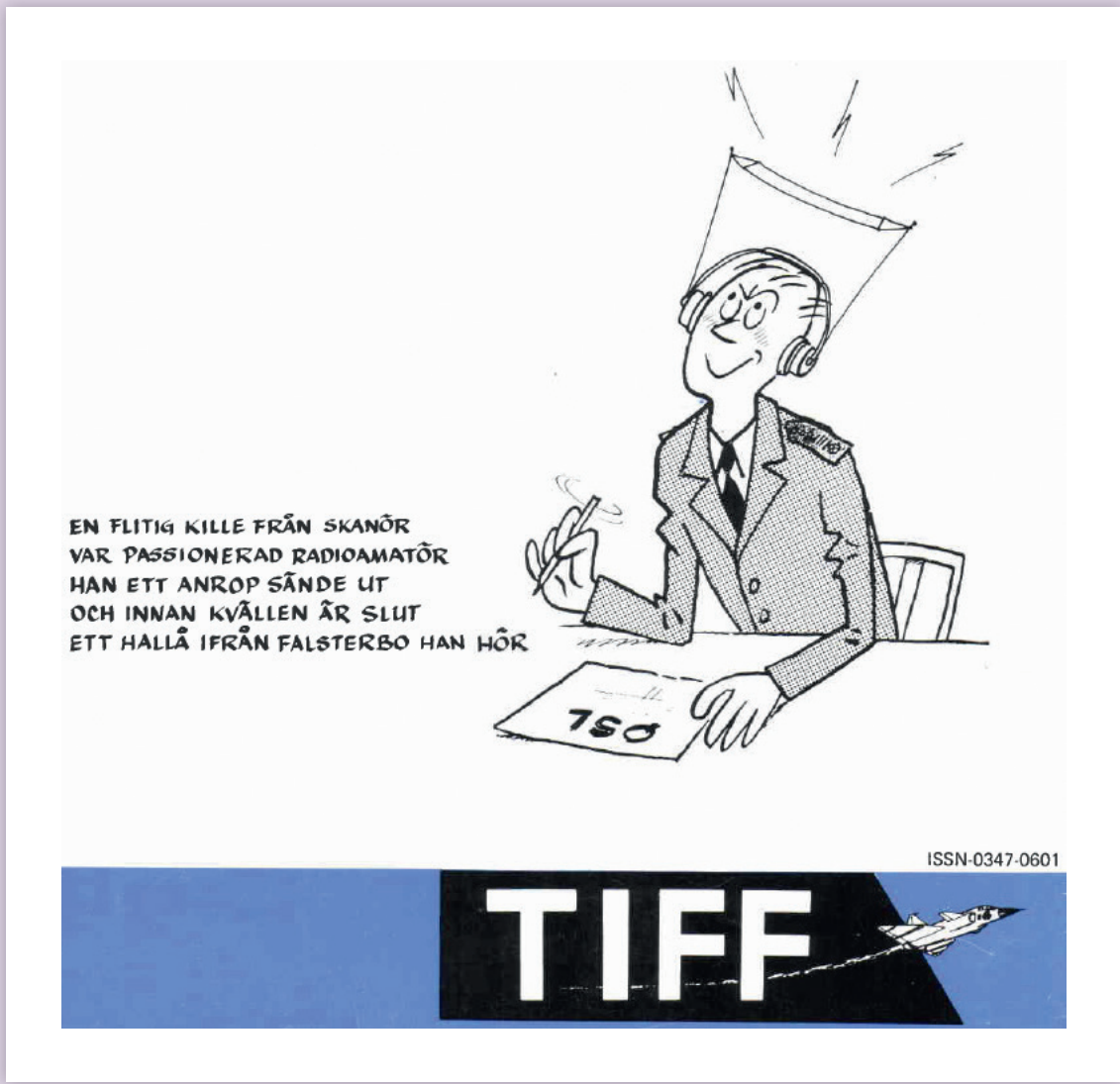
Ekonomins påverkan på verksamheten

Ett ständigt återkommande ämne detta med ekonomins påverkan på verksamheten, se citatet i avsnitt ”TIFF hem i brevlådan”! 1978 – 1989 utkom sålunda TIFF med två nummer per år förutom 1986 och 1989. Efter detta så övergick TIFF sedan

till att utkomma med fyra nummer per år. Förutom 1992 som hade fem nummer (juninumret var ett specialnummer, på åtta sidor, om JAS39 Gripen) samt några år då tidningen endast utkom med tre nummer.

ISSN

Under en period av tidskriftens ”liv” (1/1977–3/2004) var TIFF försedd med ett ISSN-nummer nämligen ISSN-0347-0601 (läs vad ISSN är på http://sv.wikipedia.org/wiki/International_Standard_Serial_Number). Undrar hur och varför ISSN-numret försvann? Det kanske finns någon av tidningens läsare som vet? Återkom gärna med information om detta, för vi har ju ett 50-årsjubileum för TIFF om en inte allt för lång framtid – så det vore intressant att få dyka djupare ner i denna fråga tills dess!

ISSN, från baksidan av nr. 1/1977.

Projekt FENIX

– äntligen på väg

Projekt FENIX – äntligen på väg, från nr 2/2005 (sida 28–29).

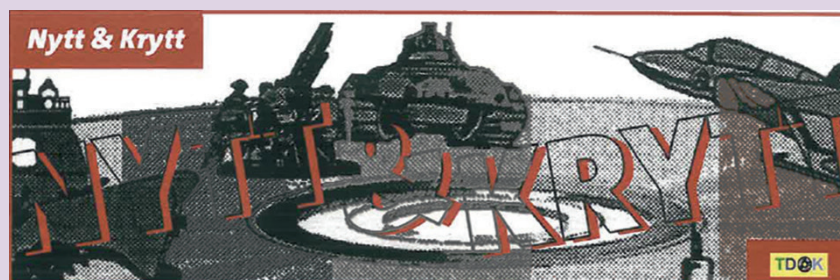
Ofta förekommande artiklar

Ämnen som ofta har förekommit i TIFF:

- DIDAS, var med redan vid starten och är fortfarande med i "leken". Det finns nästan något med DIDAS i rubriken i varje nummer!
- Rapport från den årligt återkommande flygutställningen Le Bourget i Paris och Farnborough i London-trakten och andra liknande flygmässor.
- Fenix
- Viggen och JAS39 Gripen
- PRIO
- Materialteknik

- Historiska artiklar, skrivna av Tommy Tyrberg och Kjell Norling.
- "Nöten"
- Nytt & krytt! Återkommande notiser från FMV:TDOK eller TInfo som det kom att heta lite senare. Första gången i nr 4/1998 (sida 32–34) och sista gången nr 2/2002 (sida 9).
- Lift
- Ekonomisk rapport för det gångna budgetåret.
- Kamratföreningen arméns tekniska officerare (senare namnbyte till Kamratföreningen försvarets tekniska officerare, se nr 3/2006 sida 12–13).
- Materielvård

>>>

Ett stående inslag från FMV:TInfo som var med första gången i nr 4/1998 och sista i nr 2/2002.

TIFF:s meste fotograf

I TIFF:s 30-årsjubileum nr 4/1997 (sidan 42) presenterades fotograf Niklas Forslind som fram till det numret hade stått för en tredjedel av omslagsbilderna för de då 88 utgivna numren.

Fotograf Niklas Forslind
(Foto: Kompanjonen Ola Holmgren Foto Malmén AB).

Flitiga skribenter i TIFF

I nr 1/1991 (sida 28) kan man läsa om TIFF:s förste redaktör, Ingemar Lindstrand som trappar ner verksamheten. Detta efter att först ha arbetat i 18 år med redaktionsuppdrag för TIFF för att sedan 1985 övergå till att fortsätta skriva om händelser från Flygvapenmuseet. Även efter nedtrappningen har artiklar identifierats skrivna av Ingemar, t ex nr 3/1994 (sida 28–29) och nr 4/1994 (sida 22–25) med en artikel i två delar *Lyckad värkning av tysk kameraexpert. Håll tyst, Paganini* är en annan artikel skriven av Ingemar som vi hittar i nr 1/2001 (sida 21–23) – där man får läsa om att det gick att hitta fel på kompressorhjul med hjälp av en fiolstråke.

Kjell Norling är en annan som har bidragit med många artiklar både i egenskap av redaktör och med historiska artiklar.

Tommy Tyrberg, se vidare på annan plats (Tidningens meste skribent) i denna artikel.

Profilen och TIFF Träffar

TIFF Träffar infördes till nr 1/2009. En föregångare till det upplägget presenterades för första gången i nr 1/1992 (sida 14) då FMV generaldirektör Per Borg presenterade i serien **Profilen**. Sista artikel i serien **Profilen** var Arne Paulsen i nr 1/1996 (sida 19) i och med artikeln *Flygvapnets meste tekniske chef*. ■

TIFF nr 1/1992. Profil en föregångare till TIFF Träffar.

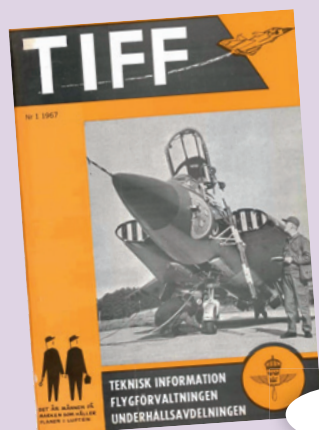
TIFF träffar i TIFF nr 1/2014.

TIFF träffar i TIFF nr 2/2011.

Alla tiders TIFF...

1967-1976

1967

1972

1968

1973

1969

1974

1970

1975

1971

1976

Vad blev det av saker som har presenterats i gamla nummer av TIFF?

Här görs lite djupdykningar i artiklar som har varit med i TIFF under årens lopp. Försök görs även till att försöka identifiera om det blev någon "skarp tillämpning" av det som presenterades. Om det är som så att undertecknad är fel ute så uppmanas läsarna inkomma med kompletterande information – så kan vi fortsätta denna debatt i kommande nummer av TIFF!

Text: Thomas Härdelin Saab AB

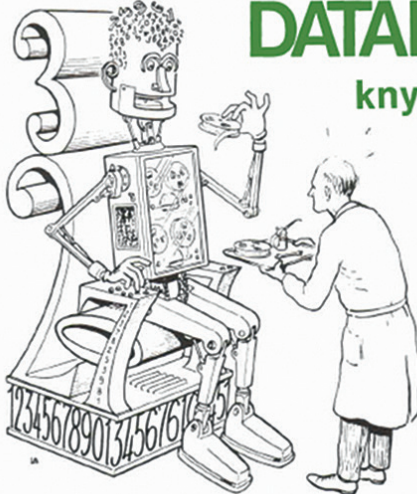
Databaser knyter samman hela försvaret

"Databaser knyter samman hela försvaret" kunde man läsa om i nummer 2/1976. Prio är ju på väg in mer och mer så detta finns ju fortfarande med i verksamheten!

Storbildsprojektor ger snabbare kartbord kunde man läsa om i TIFF nr 3/1976.

B3LA

I nummer 1/1977 (sida 35) kunde man läsa *B3LA den får vi väl till FV – eller hur?*. I nr 1/1978 (sida 3–4) redovisades argument för *B3LA i artikeln B3LA stor tillgänglighet – lätt underhåll*. Nej så blev inte fallet – utan det blev ju som bekant JAS39 (vilket för första gången presenterades för TIFF:s läsare i nr 2/1982 [sida 1 och 20–21]).

DATABASER
knyter samman
HELA
försvaret

kastas om genom det beslut som regeringen fattade i maj 1975. Genom detta beslut fastslås att systemutveckling och uppbyggnad av datakraft främst skall ske utifrån de krav verksamheten i krig ställer. (Med datakraft menas i princip all hårdvara). Utformningen av de operativa ledningssystemen blir härigenom styrande för utvecklingen av övriga databehandlingssystem.

Flera års utredning
Bakom beslutet ligger flera års utredningsarbete i försvarstabens regi, vilket i början främst avsåg förbandsproduktionen i fred. Snart därefter beslut emellertid ÖB att en ytterligare utredning skulle göras omfattande även krigsfallet. Dessa utredningar kom sedan att ligga till grund för en

I en DIDAS-information illustreras matningen av våra datorer på detta sätt.

PRIO:s föregångare
(nr 2/1976)?

B3LA från nr 1/1977.

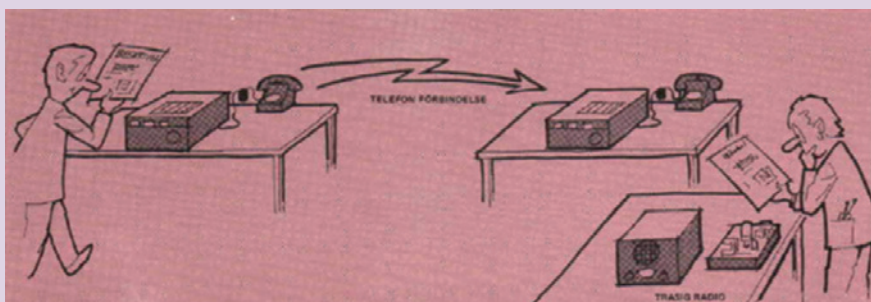
Beslutet om att en övergång för FM ska ske till SI-systemet fr o m 1978-01-01 kunde man läsa om i nr 3/1977 (sidan 3). I nr 1/1980 (sida 32–33) finns en artikel *SI-systemet i vårt dagliga liv*. Där är vi fortfarande, vilket ändå känns tryggt!

I nr 3/1977 (sidan 13) kunde man även läsa om införandet av telefax i FM – "...har för skisserade behov anskaffat och anslutit två telefaxsändtagare och de har placerats på ... Tanken är att få erfarenheter från den här nya möjligheten till informationsöverföring för att sedan ev kunna utnyttja den över ett bredare område.". Denna teknik används inte så mycket nu längre, men den hängde med rätt så länge. Det finns dock fortfarande rutiner där fax används.

I nr 1/1978 läser vi "*Mariningenjör K-E Johannisson, l. Hkpdiv, föreslår ett nytt uppföljningssystem att ersätta TR/AB Teknisk Rapport/Arbetsbeställning - något att tänka på?*" Hur blev det med det? TR/AB finns väl fortfarande kvar, kanske inte exakt med samma utformning eller?!

Om anskaffning av *Polariodkamera – TSB-hjälp* kunde man läsa i nr 2/1980 (sidan 4); "*Enligt uppgift kan beständigheten på korten jämföras med dito från svartvit film eller ca 100 år.*"

Underhåll av programvara beskrevs i nr 2/1980. Något som givetvis fortfarande idag är i högsta grad aktuellt.

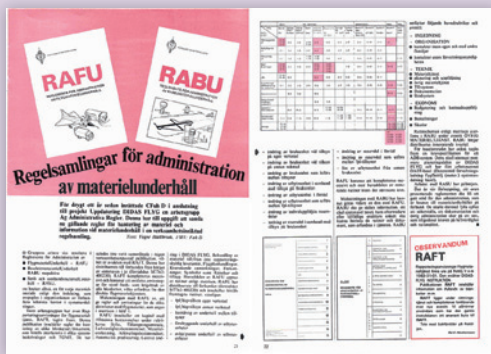

Telefaxsändtagare från nr 3/1973.

>>>

DELTA

DELTA presenterades som ett nytt system i nr 1/1982 (sida 41). I nr 2/2012 (sida 27–29) kunde vi så småningom läsa om att DELTA stängdes ner i början av 2012. Detta för att ersättas med en modul i PRIO under införandet 3–4. DELTA:s historia kan man för övrigt läsa om i nr 1/2012 (sida 17–21).

RAFU, från nr 1-2/1983

I dubbelnummer 1–2/1983 (sida 21–22) kan läsarna för första gången få stifta bekantskap med RAFU (Regler för administration av flygmaterielunderhåll) och RAFT (Rapporteringsanvisningar flygmaterieltjänst). I nr 1/2003 (sida 4–5) kan man läsa om vidareutvecklingen i artikeln CD FLYGUH "RAFT och RAFU inför nu i CD FLYGUH – ny samlings-cd för dokumentation". I nr 2/2008 (sida 34–35) redovisas läget i artikeln Den "nygamla" CD FLYGUH. Båda är publikationer som fortfarande är i "tjänst" för genomförande av flygunderhållet. Se även artikel i nr 1/2013 (sida 39) FLYGUH publicering på emil i ny skepnad.

DELTA presenteras som ett nytt ADB-system i nr 1/1982.

Siduppslag från artikeln DELTA – ett nästan 60 år gammalt system går i graven (nr 1/2012).

Att vi fick en Försvarsgemensam reservmaterieförsörjning kunde man läsa om i nr 1/1984. FMV:RESMAT gick sedermera i "graven" 2002 då RESMAT överfördes från FMV till det nya FM-LOG. Om detta kan man läsa om i nr 3/2009 (sidan 27). Nuvarande hemvist är FMV.

RM12

Första officiella starten av RM12 (motorn som sitter i JAS39) kunde läsarna få ta del av i nr 2/1985 (sida 12). På bild kan man se hur dåvarande försvarsministern Anders Thunborg drar i startreglaget.

Underhåll

Artiklar om underhåll har givetvis förekommit ett otal gånger under årens lopp. I nr 3/1973 kan vi i artikeln *Varför behövs underhåll* få reda på lite grundläggande principer.

Artikel i nr 3/1973 om varför underhåll behövs, lika sant då som nu.

för
övs
erhåll

skall få rätt perspektiv på ovanstående några grundläggande principer klarlägga börja med följande konstaterande:

Upplysning av konstruktionsutformningen

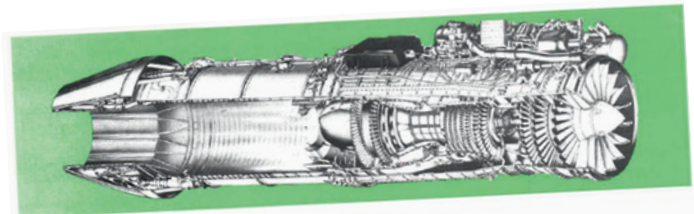
Självklart är det viktigt att om det skulle vara möjligt konstruera helt slitagefria produkter som inte kräver någon påfyllning av förbrukningsmedel (smörjmedel etc), så kunde vi underhåll. Ännu verkar emellertid utvecklingen nått så långt, på rak arm, att man minnet upp någon enda produkt utan underhåll, såvida inte dess livslängd är begränsad. Ätminstone gäller detta för produkter som har någon form av aktiv funktion. Underhållsbehovet in i produkterna. Det är därför inte bara lämpligt

av en kombination av nyfikenhet/klåfingrighet, förmåga till tekniskt handarbete och insikter i ergonomi. Eftersom huvuddelen av de för utvecklingsarbetet ansvariga konstruktörerna dels måste ta hänsyn till stor mängd andra krav och förutsättningar (se närmare längre fram), dels inte alltid har ovannämnd inriktning och erfarenhet, har det såväl i Sverige som flerstädes utomlands, befunnits lämpligt att låta särskilt avdelad personal medverka i **PRODUKTENS ANPASSNING TILL UNDERHÅLLET**. Det centrala begreppet för denna medverkan är **UNDERHÅLLSMÄSSIGHETSGRANSKNINGEN** vilken egentligen omfattar följande frågekedja:

VAD behöver underhållas?
HUR utföra underhållet?
NÄR utföra underhållet?
HUR utforma produkten för underhållet?

DITO

I nr 2/1985 kunde man även läsa om det nya försvarsmaktsgemensamma TO-systemet som är på gång att införas. Namnet DITO fanns ännu inte. Det infördes först när det digitala systemet för tekniska ordrar (DITO – Digitala TO) infördes 2004, vilket man kan läsa om i bl a nr 1/2005 (sida 32–33). Redan i nr 2/2003 (sida 14–15) presenterades detta i artikeln *Digitala TO* och nr 4/2003 (sida 24–25) TO på nätet. I *DITO – en fullträff* (nr 1/2005, sida 32–33) finns det mera.

JAS 39 Gripens första motor RM12

Foto: Rolf Berggren och Sune Tilstam
VFA i Trollhättan

Den 23 januari 1985 startades för första gången officiellt motor typ RM12 och då av försvarsministern Anders Thunborg.

□ På invigningsdagen presenterades av ledningen för IG JAS i Malögarvåren i Trollhättan läget för projektet. Bland de närvarande kan nämnas ÖB Lennart Ljung, CFV Sven-Olof Olsson och CFMV Carl-Olof Ternryd. Genomgången följdes därefter av att besök och beundra första motorn i sin provrigg på VFA och sedan startade Anders Thunborg motorn. Provkörningen avslöjade utan anmärkningar och så var den "invigningen" officiellt klar i närvaro av honoratiörer.

Red

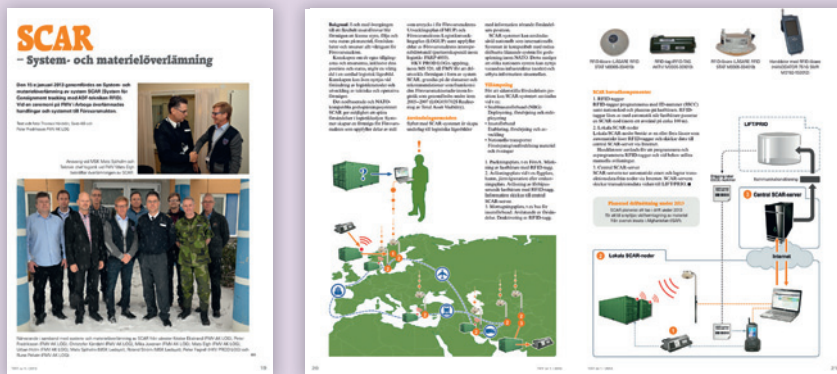
Försvarsminister Anders Thunborg drar i startreglaget assisterad av överbefälhavaren och flygspänkechefen.

JAS 39 Gripens första motor RM12, från nr 2/1982.

Streckkod

Vi ska ha streckkod inom Försvaret! utropades i en rubrik i nr 2/1987 (sida 40–41). I numret innan (1/1987 sida 40) påbörjades detta resonemang med artikeln *Varför inte streckkod inom försvarat?*. I nr 2/1994 (sida 25) kan man läsa om *Streckkodanvändning underlättas med PCDELTA*. Nummer 2/1996 (sida 11) hade en artikel om *Streckkodsmärkning av flygplan och yttre laster*. I samma nummer (sida 18–19) finns det en artikel med rubriken *15 000 streckkodade etiketter i veckan – i onödan!*. I nr 1/2005 (sida 23–25) kan man läsa om nyheten *Radio-taggar* (RFID).

»»

SCAR, från nr 1/2013

Numera är väl automatisk datafångst (ADF, eller vad det senaste modeordet för detta är?) vardagsmat med RFID osv. Senaste artikeln är *SCAR – System- och materielöverlämning* (nr 1/2013 sidan 19–21).

FREJ

Under rubriken *Säg Hej till FREJ!* kunde man i nr 2/1988 (sida 28) läsa om det nya systemet FREJ88 som var en ersättare för det gamla systemet FREJ. FREJ är ett system som har beskrivits i åtskilliga artiklar under åren. Still going strong dessutom! Ingen avlösning i PRIO blev det heller, som det var tänkt från början (se t ex nr 4/2008 sidan 3), utan just nu pågår en utveckling av Mimer som ska ersätta FREJ.

finns detta redovisat i nr 1/1998 (sida 4–7) *Ny flygsäkerhetsorganisation och regler för militär luftfart*. I artikeln *Försvarsmakten – en Flygoperatör* (4/2008, sida 6–11) kan man läsa mera om RML. Se även artikeln *Aktuellt inom projekt FMEO* (nr 4/2008, sida 18–23).

RBS 15

I artikeln *Sjömålsrobotssystem 15* (nr 1/1989 sida 14–17) fick TIFF:s läsare en beskrivning av RBS 15 – ett system som fortfarande är i drift i FM.

Säg HEJ till FREJ!

Text: Sven Arne Karlsson, FFV Aerotech

I september 1988 driftoftades FREJ88, som är en utveckling av gamla system FREJ till ett modernt och ett för användarna mera lättillgängligt system med frågemenyer och söksystem. Samtidigt med driftsättningen flyttades systemet till Försvarets datacenters dator i Arboga. Själva namnet FREJ betyder, som förkortning, ingenting. Den skapades vid en tid då det var populärt att uppkalla datorsystem efter de gamla asagudarna.

Säg HEJ till FREJ! från nr 2/1988.

Sjömålsrobot-system 15

Foto: RBS 15M System, Foto: Sjöflyg 101

Sjömålsrobot-systemet R15 är ett av världens mest avancerade och mest tillförlitliga system för luftvärns- och luftvärnsförsvaret. Systemet är utvecklat för att kunna hantera stora mängder data och är utrustat med avancerade sensorer och databehandlingsenhet. Systemet är utrustat med avancerade sensorer och databehandlingsenhet. Systemet är utrustat med avancerade sensorer och databehandlingsenhet.

Uppslag till artikel om RBS 15 i nr 1/1989.

I nr 3/2012 (sida 7–9) finns artikeln *Stödsystem FREJ* där vi får en historisk tillbakablick på ett av Försvarsmaktens mest använda och långlivade system – FREJ.

RML

Det första JAS-haveriet kunde man läsa om i TIFF nr 1/1989 (sidan 3). Att detta haveri skulle leda vidare till framtagningen en RML (Regler för Militär Luftfart) var det ingen som visste då! Angående RML så

Svarta lådan

Om du undrar över detta begrepp så finns det, minst tre artiklar om detta att läsa i; nr 1/2001 (sida 6–7), 2/2002 (sida 8–9) och 1/2004 (sidan 23-24) om svarta lådans historia.

Handdator

I nummer 3/2001 (sidan 4–5) presenterades *Handdator för klargöring?* Konceptet presenterades och i avslutning på artikeln kunde man läsa "Vad händer nu? – Nästa steg är att testa handdatorns funktionalitet vid våra insatser i internationell tjänst. Vidare kommer vi att utreda hur informationen kan tankas över från våra förvaltande system till handdatorn på ett rationellt och kostnadseffektivt sätt". I nr 2/2003 (sida 12–13) kan man läsa om *Ruggad handdator*. Mig veterligen har detta ännu inte kommit till "skarp" användning i FM. Däremot bärbara datorer.

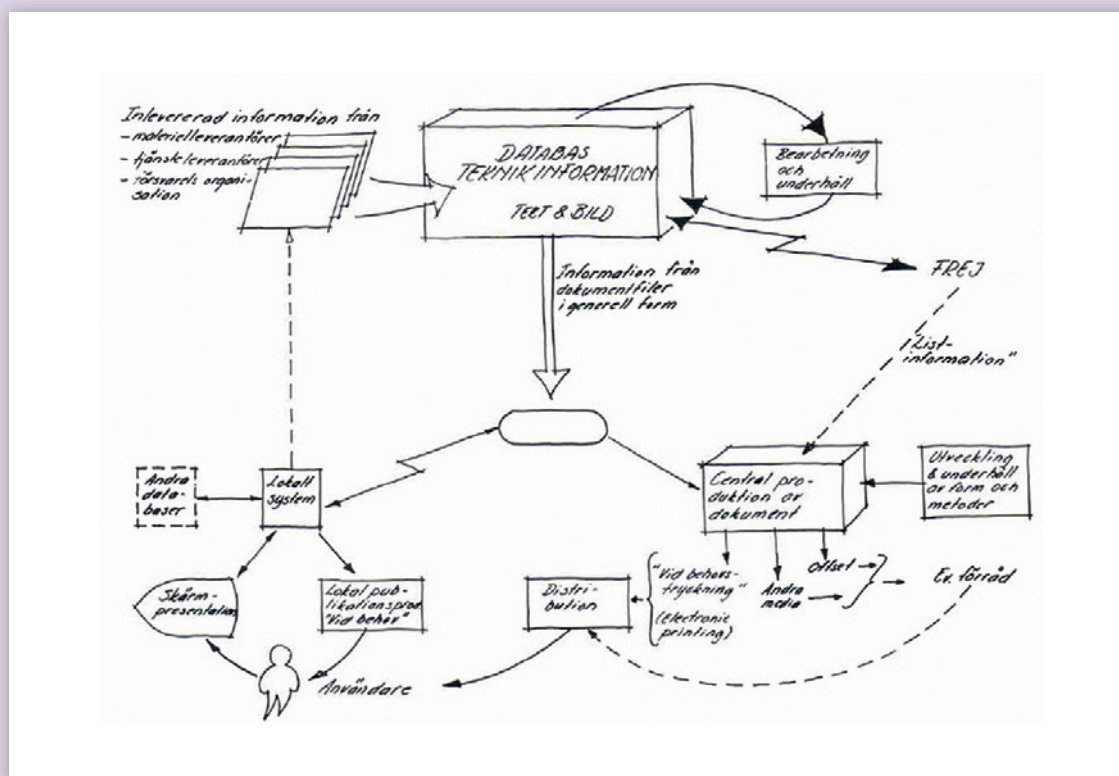

Blev detta verklighet med handdatorer (nr 3/2001)?

Teknisk dokumentation

Under rubriken *Bättre teknisk dokumentation – Nu slår vi till* kunde man i nr 1/1985 läsa om hur man tänker sig får ordning på dokumentationen inom Försvarsmakten. Ett problem som jag anser ännu inte är löst på långa vägar nu så här cirka 30 år senare! Denna fråga har belysts då och då i TIFF under årens lopp. Kärt barn har många namn kan man konstatera! Fortfarande är det i princip pappersdokumentation som levereras t ex till JAS39. Ja – systemet DMPJAS innehåller PDF:er, men de är ju rätt så "dumma" och "ointelligenta" fast har man bara tillgång till en dvd eller en zip-fil med innehållet från *emilia* så går det i varje fall att söka i hela dokumentationspaketet (se *DMPJAS och ESP Se, Cz, Hu och Th med publicering på emilia* Insidan i ny skepnad nr 3/2013, sidan 20). Några hypertextlänkar till andra refererade datamoduler är det dock ännu inte tal om. En förutsättning för "intelligent dokumentation" finns t ex beskrivet i artikeln *Internationell specifikation för tekniska publikationer och lagring i gemensam databas - SPEC 1000D* som vi hittar i nr 2/1989 (sida 10–11). Denna datamodulkod används idag vid produktion av JAS39-dokumentationen men den används inte optimalt vid publicering.

>>>

Principbild från nr 1/1985 om hur teknisk dokumentation ska hanteras.

>>>

FVSDUP – FMSDUP

Ett av många informationssystem som aldrig kom till skarp drift presenterades i nr. 4/1991 (sida 16–17) där man kan läsa om systemen FVSDUP (flygvapnets system för drift och underhåll). I artikeln kan man bl a läsa ”När JAS 39 tas i drift ska FVSDUP vara klart för att hantera flygplanets drift- och underhållspublikationer digitalt.”. I nr 2/1994 kan man läsa om att systemet införs på FMV (sida 10–11), men systemet kom aldrig ut i riktig skarp drift/produktion (med risk för att något system, t ex StriC, under någon period verkligen kan ha hanterats i systemet). I nr 3/1994 (sida 4–6) kan man läsa vidare om FVSDUP i artikeln om Projekt DU95. I numret efter (4/1994 sidan 28–29) byter projektet namn till DU JAS39.

Någon av TIFF:s läsare kanske kan komplettera med ytterligare information i denna digitala fråga? I nr 4/1998 (sida 33) och nr 2/2004 (sidan 18–19) kan man läsa vidare om namnbytet till FMSDUP (Försvarets system för drift- och underhållspublikationer). I nr 1/2000 (sida 7) kan man läsa vidare om FMSDUP och den neutrala standarden SGML/XML. XML är fortfarande i skrivande stund det bästa för neutralt strukturerad informationshantering.

DMP/DUPJAS

I artikeln Digital dimension i nr 3/2002 (sida 14) beskrivs DUPJAS. I artikeln nämns att HTML även ska användas för att kunna läsa informationen i HTML-formatet, något som ännu inte 2014 är verklighet för bedrivande av tekniskt underhåll på JAS39. I artikeln ställs även DUPJAS i relation till FMSDUP. Om DUPJAS kan man även läsa i nr 2/2004 (*DUPJAS – ett begrepp på sida 20–21*). I artikeln *Elektronisk dokumentation* presenterades detta vidare i nr 2/2004 (sida 18–19). I nr 2/2005 (sida 14–16) kan man läsa vidare i artikeln *Projekt DMP/DUPJAS tar över där det bl a står ”Saabs nya publikationsdatabas med SGML-kodad information ger också andra framtida möjligheter. Om man exempelvis inte anser att PDF håller måttet som distributions- och presentationsformat, så kan man överväga HTML/XML-lösningar. SGML som lagringsformat ger stor valfrihet när det gäller avtappning från databasen.”*. DMP/DUPJAS och ESP har fortfarande kvar PDF:er som publiceringsformat däremot används XML (som är en ”förenklad version” av SGML) som original och lagringsformat. Förhoppningsvis i den kommande IETP:n som håller på att tas fram för JAS39 kommer det att bli mera inter-

aktivt, mera om detta kommer säkert i framtida nummer av TIFF.

Det finns i nuläget ännu inte något system (eller vad säger ni?) som gör detta hos slutbrukarna på något ”intelligent” sätt, förutom TO (med ”dumma” PDF-filer) som hanteras i DITO! Jo om vi tänker efter så finns det givetvis en massa ”isolerade öar”; ELDIS och MVIF Men ändå – borde ”vi” inte ha kommit längre? Det finns en del publikationspaket (typ FuhM se TIFF nr 1/2013 sida 39) som använder sig av webbpublikationen som visningsformat.

BOKMAN

I artikeln om BOKMAN kunde vi i nr 1-2/2007 (sida 6–7) läsa ”För att tillgodose nya krav på informationsförsörjning kopplat till ett rationellt insatsbaserat flexibelt försvar behövs väsentligt förenklad och förbättrad hantering av Bokpublikationer inom Försvarets system och FMV. ... För att möta de nya kraven har vi på MS 587 – Teknisk information – startat projekt BOKMAN som beräknas vara i drift under senare delen av 2007. Distribution sker via webb-gränssnitt där publikationen presenteras med: • PDF • länk till publikationen (URL) • hänvisning (text)”. Det blev inget av detta!

Datorstödd utbildning – DSU - ADL

Detta ämne med att ta hjälp av datorstöd vid utbildning har belysts ett antal gånger och benämningen för detta har också ändrats under årens lopp. DSU eller ADL, se t ex nr 3/2001 (sida 6). Det vore intressant om dagens TIFF-läsare kunde inkomma med exempel på bra datorstödda utbildningslösningar som används i Försvarets system och som vi kan skriva om i kommande nummer av TIFF!

Visbyprojektet

Marinens korvett Visby presenterades i nr 4/2002 (sida 22–24). Här har vi nog ett projekt som faktiskt har fått till det här med digitala publikationer hos slutbrukarna?! Vi hoppas kunna belysa detta med hjälp av senare artiklar. Om inte så finns det säkert läsare i Försvarets system som kan tipsa redaktionen om lämpliga framtida artiklar eller lämpliga experter som kan bidra med information!

Slamkrypare

Slamkrypare – Det vet ju alla vad det är eller hur? I nr 3/2004 (sida 40–41) kan man fördjupa sig i en självgående båtagn som används i marinen (amfibie). >>>

Visby, från TIFF nr 4/2002.

Visby - projektet

En ny projekt för ett 65-årsdårigt verkstadsverk i Visby. Sida 48

Masinerarrangemang

Maskinerna är monterade på en gemensam bas. Detta gör att de kan flyttas och justeras enkelt. Detta är en viktig detalj i projektet.

... där vi historiskt inte varit ...

SLAMKRYPARE

Att ta upp och hantera båtar på land är en farlig sysselsättning. Varje år inträffar olyckor, tyvärr ibland också med dödlig utgång.

... på detta vis spara ...

Marinens slamkrypare presenteras i nr 3/2004.

FuM, från TIFF nr 1/2013.

FLYGH publicering på emil i ny skepnad

FLYGH har utvecklat en ny publiceringslösning som gör det möjligt att publicera information på ett enkelt och effektivt sätt. Detta är en viktig detalj i projektet.

... eleven kan ta med sig utbildningen hem ...

”... eleven kan ta med sig utbildningen hem ...”

Eleven väljer själv i vilken takt han eller hon ska genomföra utbildningen. Positivt är också att eleven kan ta med sig utbildningen hem för att uppdatera sina kunskaper.

Text: Åke Wahlgren och Staffan Karlén, CellNetwork.

FMV ILS Drifts... NETWORK... rörande fasad... iv system PRI... lucerad med... framtaget av... Traning and... utvecklat för... DSU).

n av oktober... lalmstad, ett... representan... nya concep... ing fick ele... d Pc:n plus det

DSU – ett nytt koncept, från nr 3/2001.

SIRIUS

Ett annat datorstött informationssystem som aldrig blev av var SIRIUS. I bl a nr 3/1994 (sida 18–20) kan man läsa om detta system. En del av det arbete/resultat som erhöles från SIRIUS har använts till Prio.

Prio

I nr 4/2006 (sida 26–29) hittar jag den första artikeln (?) om *Projekt Prio*. Hur har det gått med planerna? FREJ88 skulle in i leverans 3, men så har det inte blivit.

I nr 4/2007 (sida 26–29) kan TIFF:s läsare få ta del av information i artikeln *PRIO. Vad har hänt?* Nr 1/2008 (sida 29–31) har artikeln *Presentation av MIA*.

I nr 2/2013 fanns det två artiklar om PRIO; Förråds- och reservdelmedarbetare i *System PRIO och FSV POL eller "Task force reservmateriel"* (sida 19) och *Införandet av PRIO 5-6 ska leda till större användarvänlighet* (sida 20–23). Nummer 1/2014 (sida 16) kan vi läsa lite om planerna för de planerade senaste införandena.

FENIX

I nr 3/2005 (sida 22–23) uppmanas TIFF:s läsare att vara med i en *Namntävling – hjälp oss att döpa Fenix*. Redan i nr 2/2005 (sida 28-29) kunde TIFF:s läsare ta del av detta i artikeln *Projekt FENIX – äntligen på väg*. Vad jag vet så heter systemet fortfarande Fenix! I nr 1-2/2006 kan man under rubriken *Snart är Fenix*

här (sida 6–10) där vi kan läsa *"Potentialen finns att eliminera nästan alla papper genom att arbeta direkt i systemet."* Har det blivit papperslöst arbete ännu i Fenix? Även i *Konfigurationshantering i Fenix* (sida 11–13) kan man läsa hur det går med projektet. I nr 3/2007 (sida 8–9) kan vi under rubriken *Driftsättning av system Fenix närmar sig* läsa hur det går. I nr 2/2008 (sida 13) informerar projektledningen för Fenix om läget. I artikeln *FENIX – IT-system för flygunderhåll* redovisas i nr 3/2010 (sida 4–7) om projektet. I nr 2/2011 (sida 40–41) finns det mera att läsa i artikeln *UAV system driftsatta i Projekt FENIX*. Nummer 4/2012 (sida 27) har en artikeln *TP84 driftsatt i Fenix*. I nr 1/2013 (sida 12–14) läser vi vidare i artikeln *FM projekt Fenix, med flygunderhållsverksamheten i Fokus*.

FM IP-nät

Först gången (?) man kan läsa om Försvarmaktens IP-nät i TIFF är nr 4/1996 (sida 22–23). Där kan man bl a läsa *"Som ett led i Försvarmaktens satsning på att använda Internetvärldens trafikmetoder och kommunikationstjänster beslutade HKV 1995-03-10 att Försvarmakten skall bygga ett datanät, FM IP-nät."* I nr. 4/1997 (sida 23–26) presenterades *FM IP-nät driftöverlämnat till TODAKOM*. Detta är väl ett fenomen som troligtvis finns kvar än i dag, även om tekniken och benämningarna kan ha förändrats!

Försvarets informationsstöd för underhållstjänsten förnyas

Vad har JAS 39 Gripen, Ubåt 2000 och Stridsvagn 122 gemensamt? Jo alla dessa nya vapensystem kommer att hållas i gång med hjälp av en ny generation av datorstödda informationssystem. Denna nya generation system tas fram i projekt SIRIUS. De skall stödja allt från förnödenhetsförsörjning och teknisk tjänst till värdering av krigsorganisationens materiel och ledning av underhållstjänsten.

SIRIUS står för Samordnad Informationsförsörjning för Resursledning i Underhållstjänst.

Sammanlagt skall SIRIUS leda till besparingar som efter år 2000 uppgår till 200 Mkr/år.

Text och bild: Kerstin Osterman, VAC

krigsförbandscheferna att få en samlad bild av sina resurser. Utvecklingen kommer nu att samordnas inom ramen för en gemensam struktur. SIRIUS-projektet kommer att ge förutsättningar för att skapa ett modernt heltäckande informationsstöd inom resursledningsområdet.

Stadsplan och kvarter

Vid ledningsstudien gjordes en analys av verksamhetens informationsbehov, och en s k "stadsplan" över verksamhetens informationsbehov ritades. Information med nära koppling har sorterats till ett antal

Fenix – som inte verkar ha fått något nytt namn!

SIRIUS, systemet som aldrig blev verklighet.

Pansarbandvagn 302.

Pansarbandvagn 302

En då 40-årig trotjänare i armén, Pbv 302, beskrevs i nr 4/2005 (sida 8–10), där man bl a kan läsa ”Framtiden – För det framtida användandet av Pbv systemet så är det i dagsläget osäkert hur länge det kommer att användas. Användandet kommer dock successivt att sjunka efter 2006-2007. Med tanke på upprättandet av NBG (Nordic Battle Group) och terminssystemets införande samt de framtida fordonsvolymerna av framförallt Stridsfordon 90-systemet så kan ingen med säkerhet avföra Pbv systemet innan ersättning i form av t.ex. SEP införts. Således kommer Pbv systemet att fira 40 år i försvarsmaktens tjänst under 2006.”

Materiel – Tekniskt ansvar

I artikeln *Materiel – Tekniskt ansvar* (nr 4/2006, sida 12–16) så kan man bl a läsa ”Ända sedan man påstod att försvarsgrenarna upphävts så har man stått inför problemet hur materiel indelas eller vilken typ av materiel som försvarsmakten använder.”. Känns förvirringen fortfarande aktuell?

Resestipendier för Försvarsmaktens tekniska tjänst

Resestipendier för Försvarsmaktens tekniska tjänst presenterades i nr 1-2/2007 (sida 44–45) och har sedan dessa varit ett återkommande tema i TIFF.

Auktorisation och ackreditering

Auktorisation och ackreditering är något som berör många i FM. I nr 3/2007 (sida 32–33) kan man läsa lite om detta i artikeln *Styrning och kontroll*.

Miljömärkning, från TIFF nr 4/1994.

Miljö och hälsa

Miljömärkning kunde man bl a läsa om i nr 4/1994 (sida 31–34). Här kunde man läsa om svanen, bra miljöval samt om EU:s miljömärke och om returpilar. Undrar hur många av dessa fortfarande finns kvar? I nr 4/2000 (sidan 13–14) under rubriken *Risikobedömningar måste göras ... skriftligt!* presenteras en del symboler. I nr 4/2009 (sida 14–17) redovisas nya EU-regler för klassificering och märkning av kemikalier. Vidare i nr 3/2011 (sida 20–21) kan man läsa om *Ändrade regler om säkerhetsdatablad*. Över lag har det genom åren varit mycket artiklar om hälso- och miljöaspekter på materiel och ämnen vid hantering av materiel.

»»

2000-säkring, från TIFF nr 1/1999.

2000-säkring av Försvarsmaktens informationssystem

Detta med 2000-säkring var en ”het potatis” under slutet av 1990-talet. Om det kan man bl a läsa i nr 1/1999 (sida 8). I nr 4/1999 (sida 29) finns en anekdot om denna problematik i artikeln *Apropå millenieskiftet*. Vad hände sedan vid millenieskiftet? Ingenting – kanske beroende på bra genomfört arbete eller på att det inte var så farligt som aviserat!

FMTS

I artikeln *Gemensam teknisk skola inom Försvarsmakten* (2/2004 sida 9) presenterade Försvarsmaktens tekniska skola (FMTS) för första gången. ”FMTS som en fysiskt sammanhållen organisation föreslås etableras senast i januari 2008” FMTS lever fortfarande i all välmåga sedan starten 1 januari 2005. I nr 1-2/2006 (sida 14–18) i artikeln *Försvarsmaktens Tekniska Skola – FMTS* kan man läsa hur det går.

Uppslag om FMTS från nr 1-2/2006.

Omstrukturerings av myndigheter

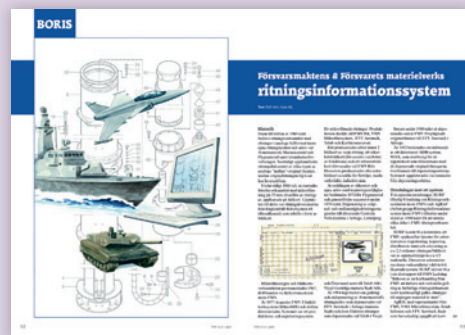
Omstrukturerings av FMV och andra myndigheter är ett område som har beskrivits många gånger. Vilket är en naturlig del när omvärlden och förutsättningar förändras. Det finns säkert många av TIFF:s läsare som har flyttats runt från Försvarsmakten till försvarsindustrin till FMV tillbaka till FM och så vidare ...!

I nr 2/2005 kunde man läsa om en outsourcing av reservmaterielhantering. I nr 1/2008 (sida 15–17) finns det en artikel RESMAT, pigg 60-åring!

Materielsystemkontor

I nummer 4/2007 (sida 30–33) kan man läsa om Materielkontoret. Vidare i t ex nr 1/2008 (sida 18–23) finns artikeln *Införande av Materielsystemkontor Flyg (IMSK)*. Läs även hur arbetet fortskrider i artikeln *Aktuellt inom projekt FMEO* (nr 4/2008, sida 18–23).

BORIS, från TIFF nr 4/2011.

Återanvändning av kunskaper mellan olika materielsystem

I en artikel *Kunskap från JAS 39 Gripen används vid reparation av HMS Visby* i nr 3/2011 (sida 26–28) kan vi läsa ”För JAS 39 Gripen finns idag gedigen erfarenhet, en väl utprovad teknik och en tydlig dokumentstruktur gällande kompositreparation. Inom marinen har det nyligen införts ett liknande system där målet har varit att nyttja så mycket som möjligt från flyget beträffande dokument och utbildning”. Dessutom används Fenix tillsammans med BORIS (artikel om BORIS hittar man i nr 4/2011 sida 12 – 15) för uppföljning av lagningar för kompositskador till både JAS39 och marina fartyg. ■

Ansvarig utgivare

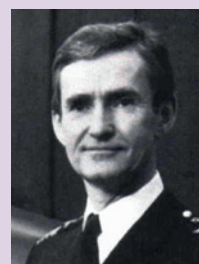
Text: Thomas Härdelin Saab AB

Per Jurander
nr 1/1967–3/1969.

Jan-Olov Arman
nr 1/1970–2/1981.

Anders Kågström
nr 1/1982–3/1991.

Krister Kalin
nr 4/1991–4/1995.

Bengt Hörnsten
nr 1/1996–2/2000.

Sten-Inge Drie
nr 3/2000–2/2001.

Lars Axelsson
nr 3/2001–3/2004.

Joakim Sellén
nr 1/2005–4/2007.

Claes Isoz
nr 1/2008–4/2010.

Kenneth Raun
nr 1/2011 – pågående.

Redaktörer

Ingemar Lindstrand nr 1/1967–2/1969.

Karl-Gustaf Wahlstedt nr 3/1969–1/1978.

Ingemar Lindstrand (tf redaktör) nr 1/1979.

Stig Yngve (även produktion) nr 2/1979–1/1980.

Gösta Egelhoff nr 2/1980–4/1992.

Sture Selemark nr 1/1993–2/1997.

Kaj Palmqvist nr 3/1997–4/2006.

Kjell Norling nr 1-2/2007–2/2010.

Anders Svakko nr 3/2010 – pågående. >>>

Alla tiders TIFF...

1977–1986

1977

1982

1978

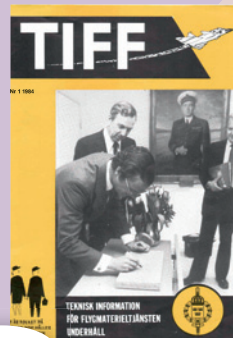
1983

1979

1984

1985

1981

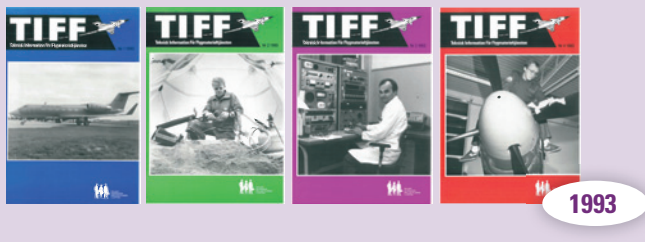

1986

Alla tiders TIFF...

1987–1996

Redaktionen och kontaktpersoner

Här har ett stort antal personer deltagit i arbetet – så alla delaktiga får ta åt sig äran av att ha producerat 150 nummer av TIFF.

2000-års redaktion samlad för redaktionsmöte (från nr 3/2000, Foto: Niklas Forslind, Malmén AB)

Produktion - Grafisk form och tryck

Tryck: SAAB:s tryckeri, Linköping; nr 1/1967 – 1/1968.

Tryck: Stålhammar/Zetterqvist Boktryckeri AB, Linköping; nr 2/1968 – 2/1969.

Tryck: Zäta Tryckerierna, Linköping; nr 3/1969 – 3/1975 och 1/1977 – 1/1979.

Tryck: Stil-Fototryck, Linköping; nr 1/1976 – 3/1976.

Produktion: SYpress AB; 2/1979 – 1/1980.

Tryck: AB Trycksaker, Norrköping; nr 2/1979 – 1-2/1983.

Tryck: Sörmlands Grafiska AB, Katrineholm; nr 1/1984–1/1986.

Tryck: (Bröderna) Ljungbergs Tryckeri AB, Södertälje; nr 2/1986–2/1997.

Grafisk formgivning och montage: Bertil Rehnström nr. 2/1980–1/1987

Grafisk formgivning och montage: HARRYZ reklam/inform, Älvsjö; nr 2/1987–4/1992.

Grafisk form: FMV:FUH, Stockholm nr 1/1993 samt nr 3/1993–4/1994.

Grafisk form: Försvarsmedia (sedermera Enator Försvarsmedia), Stockholm nr 2/1993 och 1/1995–2/1997.

Grafisk form och tryck: Globograf Sverige AB, Höganäs; nr 3/1997–3/2004.

Grafisk form och tryck: Exaktamedia, Malmö och Exakta, Malmö; 1/2005 – pågående.

»»

Nästa samtliga årgångar finns i en inbunden samling hos redaktören i Arboga (Foto: Thomas Härdelin)

Tidningens formgivning har givetvis också förändrats under de 47 åren som TIFF har funnits! Den första tiden (nr 1/1967 till nr 4/1992) användes aktuellt nummers omslagsfärg även som dekorfärg till rubriker m m. Även omslaget såg ut på ett liknande sätt från det första numret 1967 till nr 4/1992.

Lila färg som huvudingrediens infördes första gången till nr 4/1997 då fyrfärgstrycket infördes i samband med 30-årsjubileet av TIFF.

Den ursprungliga logotypen som användes i nr 1/1967–1/1989 sedan skedde en liten förändring att texten "Teknisk Information För Flygmaterieltjänsten" lades till. Till nr. 3/1998 fick loggan ytterligare en lite förändring i och med att den lila färgen tillfördes i bakgrundsplattan. En större förändring inträffade till nr 1/2001 då även armén och marinen ingick som målgrupp i TIFF. Till nr 3/2011 så togs den lila färgplattan bort.

Från början var det två spalter för artiklar, men till nummer 3/1974 övergick TIFF till tre spalter för första gången till artiklarna! Detta varade till fram till nr 2/1997. I nr 3/1997 – 2/2011 hade TIFF lite blandning mellan två- och fyrspaltig brödtext. Från nummer 3/2011 gick tidningen åter över till tre spalter för vanliga artiklar.

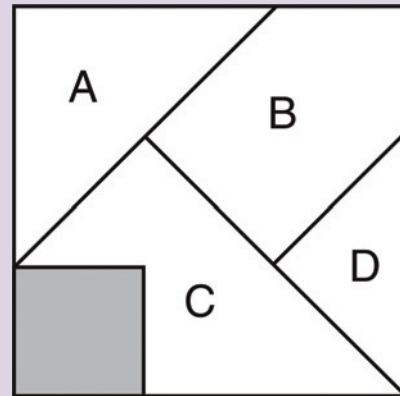

QR-kod för TIFF på webben.

QR-kod infördes till nummer 1/2012. Vad QR-kod är kan man läsa om i nr 2/2013 (sida 54).

Nöten i TIFF och gissa bilden

Först numret där läsarna uppmanades gnugga geniknölnarna – var kanske nr 3/1972 (Sida 37), *Slarvigt men mänskligt*. Något rätt svar verkar inte ha publicerats, men det kanske var för lätt? Dagens läsare får gärna inkomma med ett förslag på lösning, så kan vi införa ett svar till nästa nummer! Vem vet – rätt svar kanske belönas med ett bokpremium!

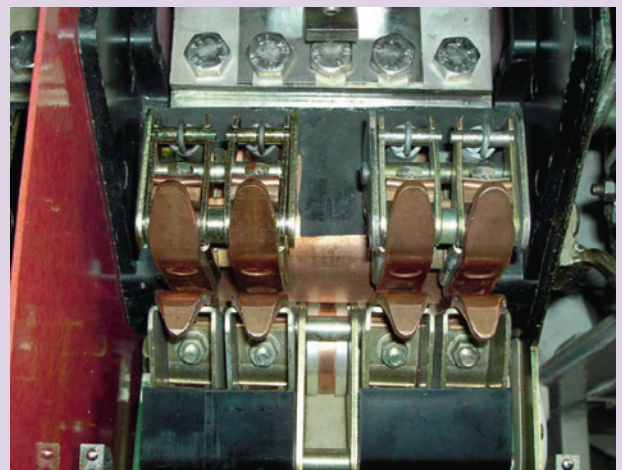
Redaktören satt vid kvällslampans sken och klippte till en kvadrat, som sedan klipptes vidare enligt bilden. Vid städningen efteråt slarvade den slarvern bort den lilla kvadraten i nedre vänstra hörnet, varefter han sade en hel massa phula ord. I ren distraktion la han ihop de återstående bitarna och – under över alla under – rätt som det var fanns där ändå en kvadrat, fast något mindre. Kan du göra om det?

Första gåtan har jag lyckats hitta i nr 2/1973 (sida 15) med en presenterad vinnare och ett svar i det efterföljande numret (3/1973, sidan 16).

I nr 1/1974 och framåt, en stund, fanns det med ett TIFF-korsord.

I nr 2/1987 fanns det hela tre "vinternötter".

Från och med nr 4/2012 infördes *Gissa bilden*. Som en bonus, utöver ordinarie "gissa bilden" på annan plats i tidningen, kommer här en uppgift att lösa. Vem vet – om det inte även här kan komma en bokpremie i bonus! ■

Vad är detta?

Kuriosa

Text: Thomas Härdelin Saab AB

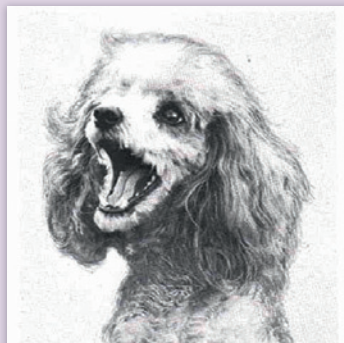

Tommy Tyrberg, TIFF:s meste skribent.

Tidningens meste skribent

Tidningens meste skribent är Tommy Tyrberg – vilket ni kunde läsa om i nummer 2/2013. På TIFF:s hemsida återfinns Tommys samtliga artiklar (från 1990 – 2014) i en PDF som finns på hemsidan ([http://tiff.mil.se/flik "LÄNKAR – Tommy Tyrberg artikelarkiv"](http://tiff.mil.se/flik%20LÄNKAR%20Tommy%20Tyrberg%20artikelarkiv)). I nuläget så är det cirka 280 sidors läsning. Så länge Tommy fortsätter att producera artiklar så kommer denna sammanställning på hemsidan att kontinuerligt uppdateras.

I nr 2/1970 kunde läsarna stifta bekantskap med tidningens maskot Tiff.

Får vi presentera tidskriften TIFF:s mascot: namnet är, ja just det, TIFF. Terriern Tiff bor i Malmslätet och vill gärna påpeka att han fick sitt namn långt innan tidskriften kom till. Red har haft ett sammanträffande med Tiff och vi kom överens om att han skall vara tidskriftens speciella mascot, som kanske då och då gläfsar till i spaltarna. Vi hälsar härmed vår nya "medarbetare" välkommen.

TIFF:s mascot Tiff, från nr 2/1970.

Humor

Humor har också förekommit, t ex i nr 2/1972 (sida 5) under rubriken *Hoppsan; "Ur en Teknisk order: Ta bort O-ringen från rörändan, fetta in O-ringen och därefter ändan ..."*.

Visdomsord på baksidan förekom under en lång tid. På senare tid övergick TIFF till att pryda tidningens baksida med en bild (en av de roligare bildtexterna var den till nr 1/2012 "Snacka om uppmärksamma kursdeltagare i teknisk tjänst i Linköping").

Vikingaskröna

En lite annorlunda beskrivning av att modernt fenomen i gammal tappning (eller kanske tvärtom?) – finner man i artikeln *Vikingaskröna – om materielutveckling med modeord som modellering, simulering, insatsförband och debriefing* (nr 1/2009, sida 26–29).

HM Konungen

HM Konungen har varit med på bild i TIFF minst fem gånger; nr 3 1994 (framsidan), nr 3 2004 (sida 12) då svenska ubåtsvapnet firade 100 år, nr 2/2011 (sida 7) i samband med artikeln *Den 17 juni 2011 invigdes Arsenalen*, nr 3/2011 (sida 30) i artikeln *Södra skåningarna 200 år* och nr 2/2013 i egenskap av kronprins i artikeln *Spärrbataljon Hemsö* på sidan 11.

Statistik

Antal nummer: 150 stycken inklusive nr 2/2014.
Antal sidor totalt: 6164 vilket ger ett snitt på 41 sidor/nummer. I det gamla arkivet har jag dock bara hittat ett nummer med udda antal sidor, nämligen nr 3/1969, där sida 37 verkar ha försvunnit! Efter en djupdykning ner i pappersarkivet så kunde den saknade sidan återfinnas. Den finns nu inlagt i webbutgåvan av TIFF på sin rätta plats. >>>

För hängande last förtärs förtärs speciella anordningar, som utprovats genom FMV försorg. — Foto: John Forsell, F15

Spännande bild i artikel om hängande last i nr 3/1968 (sida 29–30).

Alla tiders TIFF...

1997–2006

1997

2002

1998

2003

1999

2004

2000

2005

2006

2001

Alla tiders TIFF ...

2007–2014

2007

2012

2008

2013

2009

2010

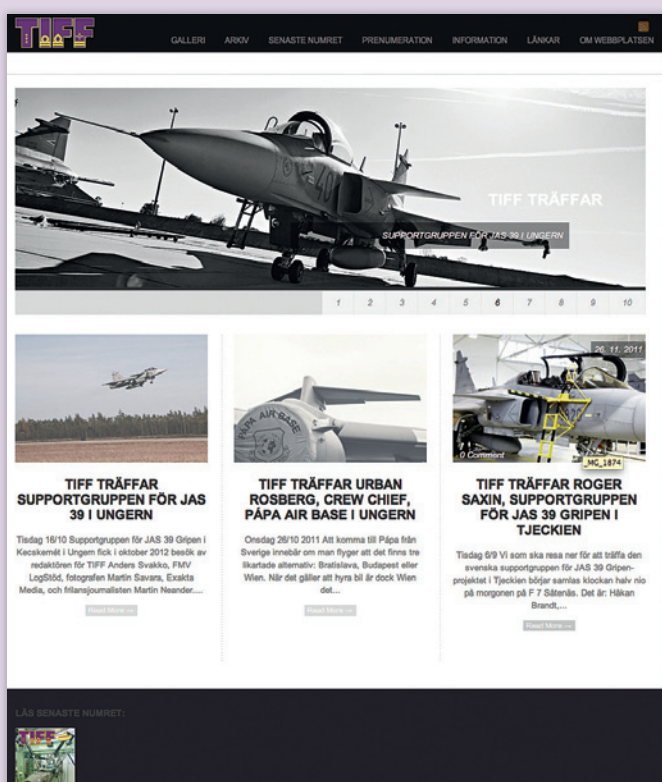
2011

2014

Hemsidan: tiff.mil.se

Startsidan.

E-tidningen.

ARKIV 1967 – 2014

För varje ikon så finns det en direktlänk till aktuellt nummer. Vid årtålet finns det en länk som går till en zip-fil med alla årets nummer.

Nummer	Årtal													
	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980
1	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF
2	-	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF
3	-	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	-	-
4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Nummer	Årtal													
	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
1	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF
2	TIFF	TIFF	-	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF
3	-	-	-	-	-	TIFF	-	-	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF
4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF

Nummer	Årtal													
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF
2	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF
3	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF
4	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	-	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF

Nummer	Årtal					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF
2	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF
3	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF
4	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF	TIFF

Arkiv – samtliga utgåvor 1967-2014

Tjockaste numret: Nr 1/1987 och dubbelnummer 1–2/2006 som hade hela 76 sidor faktaspäckad läsning. Denna siffra har nu överträffats i och med detta nummer på 84 sidor!

Det tunnaste numret, förutom specialnumret Juni/1992 (JAS39), har varit nr 2/1968 med sina 20 sidor.

Upplaga

Det är svårt att få tag i gamla siffror på detta, men i nummer 3/2001 skriver den nyutträdde ansvarige utgivaren att "tidningen faktiskt sprids i ca 10 000 exemplar" och fram till upplagesiffran till nr 2/2014 på 6714 exemplar. Under samma period har personalen, involverad i Försvarens tekniska tjänst, säkert minskats med avsevärt mycket flera personer! Den prenumerant som får flest nummer i nuläget är Skaraborgs Flygflottilj (F 7) med sina 118 exemplar.

Var hittar du gamla nummer att läsa?

På TIFF:s hemsida så finns samtliga gamla nummer på följande ställe; ARKIV (http://tiff.mil.se/?page_id=110). Fram t o m nr 4/2005 är det inskannade exemplar. Årgångarna mellan 1967 – 1990 scannades av Arboga Elektronikhistoriska Förening (se <http://www.aef.se/> – AEF Bibliotek), där det även finns en innehållsförteckning för de numren.

Framtiden

Att sja om vad som kommer att ske i framtiden är inte lätt. "Internet är en fluga" (Ines Uusman är ofta felaktigt citerad för att ha sagt att "Internet är en fluga (...)") där den åsyftade flugan var det planlösa surfande. Detta citat är i själva verket en rubrik satt av en rubriksättare i Svenska Dagbladet, 12 maj 1996.). Inte heller detta citat finns det något belägg för; "Allt som kan uppfinnas är nu uppfunnet och därför är det lika bra att lägga ner patentverket" Charles H. Duell, chef för amerikanska patentverket, år 1899, men det är ju roligt att det fortfarande lever kvar. Även jag brukar använda mig av denna!

TIFF har för avsikt att uppleva och överleva sin 50-årsdag, 2017 – så fortsatt leverera in artiklar och artikelförslag! ■

Begrepp

ADL	Avancerat distribuerat lärande
DSU	Datorstödd utbildning
emilia	FM intranät, tidigare benämnd <i>emil</i>
IETP	Interaktiv elektronisk teknisk publikation
Insidan	FMV intranät
IP	Internet Protocol
QR	Quick Response
RFID	Radio Frequency Identification
URL	Uniform Resource Locator, på svenska kallat <i>webbadress</i>